

- ۱- مدینه ی تغلب در گونه شناسی فارابی چگونه جامعه ای است؟ **جواب:** جامعه ای که سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر خودمی داند و از انواع جامعه جاهلی محسوب می شود.
- ۲- هدف جامعه تغلیبه چیست: **جواب:** خوار و مقهور کردن دیگران
- ۳- جامعه تغلب چه ارزش ها و ویژگی هایی دارد؟ **جواب:** مردم برای غلبه و خوار کردن دیگر اقوام و ملل همکاری می کنند و شیفته آن هستند. تنها خود را خوشبخت و پیروزمی دانند. مردم جوامع دیگر به نظر آنان بی ارزش هستند. می خواهند دیگران ستایشگر آنها باشند.
- ۴- اگر جامعه جاهلی تغلب در راه جهانی شدن قدم بگذارد چه نتایجی به دنبال خواهد داشت؟ **جواب:** جهان را به سمت دوقطبی شدن مرکز - پیرامون و گسترش استعمار فرهنگی و هویت زدایی دیگر جوامع پیش می برد.
- ۵- عملکرد فرهنگ سلطه در گذر تاریخ چگونه بوده است؟ نمونه هایی از این فرهنگ را نام ببرید: **جواب:** ابتدا با جهان گشایی و حضور نظامی به کشتار و خسارات انسانی و اقتصادی دست می زدند. (اسکندر، حمله مغولان،) سپس با پیشرفت اقتصاد صنعتی و شکل گیری جنبش های استقلال طلبانه کشورهای تحت سلطه، به سلطه اقتصادی پرداختند (استعمارگران انگلیسی و فرانسوی) و در ادامه به گسترش هویت فرهنگی خود روی آوردند و ارزش های فرهنگی دیگران را مورد هجوم قرار دادند. (آمریکای استعمارگر)
- ۶- در گذشته امپراتوری ها چگونه شکل می گرفتند؟ **جواب:** از طریق کشور گشایی با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز
- ۷- سلطه و غلبه اقوام بر دیگران در تاریخ گذشته چگونه بوده است؟ **جواب:** غلبه ی نظامی با حضور مستقیم قوم مهاجم در مناطق جغرافیایی تحت سلطه (البته در همه موارد بسط فرهنگی قوم غالب را به دنبال ندارد).
- ۸- آیا غلبه نظامی در گذشته همواره با غلبه فرهنگی همراه بوده است؟ **جواب:** خیر همیشه شکست نظامی، بسط فرهنگی جوامع غالب را به دنبال نمی آورد. اگر قوم شکست خورده هویت فرهنگی خود را حفظ کند می تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگ غنی تری داشته باشد فرهنگ گروه مهاجم را در خود هضم می کند.
- ۹- در گذشته اقوام شکست خورده در اثر حمله ی نظامی چگونه بار دیگر به استقلال می رسیدند؟ و در چه صورتی گروه مهاجمان را در خود هضم می کردند؟ **جواب:** در صورتی که قوم مغلوب هویت فرهنگی خود را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می تواند بار دیگر استقلال سیاسی خود را به دست آورد. و اگر از فرهنگ غنی و قوی برخوردار باشد می تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند مانند ایرانیان مسلمان که مغولان را در خود هضم کردند.
- ۱۰- چرا امپراتوری مغول منجر به فرهنگ جهانی نشد؟ **جواب:** زیرا فرهنگ مغولان فرهنگی قومی و قبیله ای بود و شایستگی لازم را برای یک فرهنگ جهانی نداشت و سریعاً تحت تاثیر فرهنگ جوامع مغلوب خود قرار گرفتند.
- ۱۱- نمونه هایی از جهان گشایی که منجر به جهانی شدن فرهنگ نشد مثال بزنید. **جواب:** فتوحات ایرانیان باستان، تصرفات مغولان
- ۱۲- مغولان تحت تاثیر هویت فرهنگی کدام جوامع مغلوب قرار گرفتند؟ **جواب:** چین، هند، ایران
- ۱۳- ویژگی اغلب جهان گشایی ها و امپراتوری ها چه بود؟ **جواب:** ۱- سرزمین های تصرف شده به تدریج استقلال می یافتند. ۲- با کشتارها و خسارات انسانی و اقتصادی فراوان همراه بود.

- ۱۴- فرهنگ سلطه به دنبال چه نوع تاثیرات فرهنگی بر جوامع مغلوب است؟ چرا؟ **جواب:** سلطه پذیری رابه عنوان یکی از مولفه های فرهنگی جوامع مغلوب در آورد. تا بتواند نوعی خودباختگی فرهنگی را در آنها ایجاد کند و فرهنگ خود را بسط دهد. (تضعیف مقاومت فرهنگی، ایجاد تزلزل و تحول فرهنگی در قوم مغلوب، تحقیر فرهنگی قوم مغلوب، هویت زدایی فرهنگی قوم مغلوب، استعمار فرهنگی)
- ۱۵- واژه امپریالیسم و انواع آن را توضیح دهید. **جواب:** از واژه امپراتوری گرفته شده و به نوع سلطه ای اطلاق می شود: ۱- امپریالیسم سیاسی: اشغال نظامی جوامع ضعیف است. ۲- امپریالیسم اقتصادی: اشغال بازار، مواد خام و قدرت اقتصادی دیگر جوامع. ۳- امپریالیسم فرهنگی: مقاومت فرهنگی جامعه تحت سلطه سیاسی و اقتصادی فروریزد و برتری فرهنگی جامعه مسلط پذیرفته شود.
- ۱۶- واژه های استعمار و مستعمره را تعریف کنید و بنویسید از چه زمانی شروع شد و به اوج رسید؟ **جواب:** اشغال یک سرزمین با توسل به قدرت سیاسی و نظامی استعمار است و کشور تحت سلطه استعمار، مستعمره است. از قرن ۱۵ به بعد توسط اروپاییان شروع شد و در قرن ۱۹ به اوج رسید و مستعمراتشان از ۳۵ درصد به ۶۷ درصد رسید.
- ۱۷- دلیل موفقیت و گسترش استعمار اروپاییان چه بود؟ **جواب:** ۱- پیشرفت در زمینه ی دریانوردی ۲- فنون نظامی و اقتصاد صنعتی اروپا
- ۱۸- در دوران استعمار عملکرد اروپاییان در قاره امریکا و جزایر اقیانوس ها چگونه بود؟ **جواب:** به نسل کشی و از بین بردن ساکنان بومی پرداختند. ۱۵ میلیون سرخ پوست را کشتند و مناطقی (کوبا، هائیتی، نیکاراگوئه و سواحل ونزوئلا) را خالی از سکنه کردند.
- ۱۹- انواع استعمار در طول تاریخ چند نوع بوده است؟ **جواب:** استعمار کهن با غلبه و تسلط نظامی بر جوامع تحت سلطه ۲- استعمار نو با غلبه اقتصادی بر جوامع تحت سلطه ۳- استعمار فرانو با غلبه فرهنگی بر جوامع تحت سلطه
- ۲۰- ویژگی های استعمار نو را چیست؟ **جواب:** ۱- پس از شکل گیری جنبش های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره در قرن بیستم به وجود آمد. ۲- از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده می کردند. ۳- برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته از کودتای نظامی استفاده می کردند. ۴- شکل غلبه ی آنها اقتصادی و وابستگی ساختارهای اقتصادی، سیاسی و مالی بود و کنترل بازار و سیاست مستعمرات را در دست می گرفتند.
- ۲۱- انواع استعمار (قدیم، نو و فرانو) در چه نکته ای اشتراک دارند؟ **جواب:** هر سه فرآورده ی فرهنگ سلطه ی غرب هستند.
- ۲۲- استعمار قدیم با استعمار نو چه تفاوت هایی داشته است؟ **جواب:** ۱- استعمار قدیم با غلبه ی نظامی و سیاسی بوده است ولی استعمار نو با غلبه ی اقتصادی و سیاسی ۲- مجریان استعمار قدیم بیگانه و خارجی بوده اند (حضور آشکار استعمارگران) ولی مجریان استعمار نو بومی و داخلی (حضور غیر مستقیم و پنهان استعمارگران) محسوب می شدند.
- ۲۳- استعمار فرانو دارای چه ویژگی هایی است؟ **جواب:** ۱- بیشتر از ابزارهای فرهنگی، علمی، رسانه ای و فناوری استفاده می کند. ۲- استعمارگران و مجریان هر دو پنهان اند. ۳- هویت فرهنگی (عقاید و ارزش ها) دیگر کشورها هدف قرار می گیرد. ۴- سلطه ی غرب بر همه جهان را تحت پوشش جهانی شدن دنبال می کند.
- ۲۴- درباره مراحل گسترش نظام سلطه غرب و وجه غالب هر مرحله را بیان کنید. **جواب:** در استعمار قدیم وجه غالب قدرت نظامی با حضور مستقیم نیروهای استعمارگراست. (مجریان بیگانه اند) در استعمار نو وجه غالب اقتصادی با

حضور غیرمستقیم استعمارگراست. (مجریان بومی و داخلی اند.) دراستعمار فرانو وجه غالب فرهنگی با ابزار فناوری رسانه ای است (مجریان بومی و سیاست هانیز ظاهر ابومی اند.)

۲۵- آیا وجه غالب هر مرحله، در مراحل دیگر وجود ندارد؟ **جواب:** بله می توانند این وجوه بایکدیگر همزمانی داشته باشند. انواع استعمار بایکدیگر پیوستگی دارند، مثلا دراستعمار قدیم گاهی استعمار سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در کنار یکدیگر وجود داشته است، نمونه ی آن مستعمرات آفریقایی

۲۶- مفاهیم تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی، ناتوی فرهنگی به کدام یک از مراحل استعمار مرتبط است؟ **جواب:**

استعمار فرهنگی فرانو با استفاده از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه ها و فناوری اطلاعات

۲۷- کشور ما برای مقابله با استعمار فرهنگی فرانو، چه ظرفیت هایی دارد؟ **جواب:** سابقه تاریخی، فرهنگی با ارزش های مطلوب (حقیقت یابی، معنویت، عدالت، عقلانیت، آزادی، تعهد و مسئولیت) ادبیات، هنر، مفاخر و...